Sztuczna inteligencja w automatyce – Projekt III, zadanie 3

I. Zastosowanie algorytmu optymalizacji do rozwiązania problemu testowego (0-6 pkt.)

- 1. Wybrać dowolną funkcję ze strony https://en.wikipedia.org/wiki/Test_functions_for_optimization (sekcja Test functions for single-objective optimization). Podać jej nazwę i wzór.
- 2. Wykonać rysunek trójwymiarowy oraz poziomicowy funkcji dla podanego zakresu zmiennych x oraz y.
- 3. Wybrać dwa algorytmy optymalizacji heurystycznej, np. algorytm roju (ang. Particle Swarm Optimization, PSO) lub algorytm szarego wilka (ang. Greay Wolf Optimization, GWO). Algorytm zaimplementować w dowolnym języku, np. MATLAB, Python lub C. Można wykorzystać dostępne implementacje algorytmów, np. dostępne na stronie http://www.mathworks.com/matlabcentral/fileexchange lub https://github.com. Bardzo dobry przybornik oferujący implementację algorytmu PSO można pobrać ze strony http://www.mathworks.com/matlabcentral/fileexchange/25986.
- 4. Wyznaczyć minimum (minima) globalne funkcji. Obliczenia powtórzyć wielokrotnie, przyjmując różne wartości parametrów algorytmu optymalizacji oraz wartości początkowe obliczanych parametrów.
- 5. Zaprezentować i omówić otrzymane wyniki, w szczególności wpływ rodzaju algorytmu optymalizacji, parametrów algorytmu oraz punktu początkowego na otrzymane wyniki, liczbę iteracji oraz czas obliczeń.

Proces

Regulowany proces (symulowana rzeczywistość) opisany jest następującymi równaniami (jak w projekcie nr 2)

$$x_1(k) = -\alpha_1 x_1(k-1) + x_2(k-1) + \beta_1 g_1(u(k-5))$$

$$x_2(k) = -\alpha_2 x_1(k-1) + \beta_2 g_1(u(k-5))$$

$$y(k) = g_2(x_1(k))$$

gdzie u – sygnał wejściowy, y – sygnał wyjściowy, x_1, x_2 – zmienne stanu, $\alpha_1=-1,272717, \ \alpha_2=0,332871, \ \beta_1=0,028400, \beta_2=0,019723$ oraz

$$g_1(u(k-5)) = \frac{(\exp(5,25u(k-5))-1)}{(\exp(5,25u(k-5))+1)}, \ g_2(x_1(k)) = 0.8(1-\exp(-2x_1(k)))$$

W nominalnym punkcie pracy $u=y=x_1=x_2=0$, sygnał wejściowy może się zmieniać w granicach od $u^{\min}=-1$ do $u^{\max}=1$.

II. Strojenie nieliniowego algorytmu regulacji predykcyjnej (0-4 pkt.)

1. Zastosować wybrany algorytm optymalizacji heurystycznej do optymalizacji wartości parametrów algorytmu regulacji predykcyjnej typu NPL (czyli horyzontów N, $N_{\rm u}$ i współczynnika λ) powyższego procesu. Zastosować trajektorię wartości zadanej w postaci kilku skoków o różnej amplitudzie (jak w projekcie nr 2). Minimalizowana funkcja celu uwzględnia sumę kwadratów różnic między trajektorią zadaną $y^{\rm zad}(k)$ a rzeczywistym wyjściem procesu (symulowanego) y(k) dla wszystkich dyskretnych chwil czasu k

$$E = \sum_{k=k_{\text{pos}z}}^{k_{\text{konc}}} (y^{\text{zad}}(k) - y(k))^2$$

- 2. Obliczenia powtórzyć wielokrotnie, przyjmując różne wartości parametrów algorytmu optymalizacji oraz wartości początkowe obliczanych parametrów. Zaprezentować i omówić otrzymane wyniki (wpływ parametrów na wartość funkcji celu oraz jakość regulacji).
- 3. Dla wybranych wartości parametrów zamieścić przebiegi sygnału wejściowego i wyjściowego procesu. Skomentować otrzymane wyniki.

III. Modelowanie neuronowe procesu (zadanie dodatkowe, punktowane dodatkowo w skali 0-3 pkt.)

1. Przeprowadzić uczenie modelu neuronowego drugiego rzędu

$$\hat{y}(k) = f(u(k-\tau), u(k-\tau-1), \hat{y}(k-1), \hat{y}(k-2))$$

powyższego procesu za pomocą wybranego algorytmu optymalizacji. Zastosować perceptronową sieć neuronową o jednej warstwie ukrytej z funkcją aktywacji tangensa hiperbolicznego. Przyjąć zestawy danych, wartość opóźnienia τ oraz liczbę neuronów ukrytych takie same, jak w projekcie nr 2. Model uczyć w trybie rekurencyjnym (predyktor OE). Uczenie powtórzyć co najmniej 20 razy, odpowiednio dobrać liczbę iteracji algorytmu, liczność populacji i inne parametry algorytmu. Uwaga: ucznie może wymagać bardzo dużej liczby iteracji.

- 2. Wybrać dwa modele neuronowe: najgorszy spośród testowanych oraz najlepszy (pod względem błędu weryfikacji). Modele zasymulować w trybie rekurencyjnym (predyktor OE) dla zbioru danych uczących i weryfikujących.
- 3. Podać błędy wybranych modeli dla zbioru danych uczących i weryfikujących.
- 4. Zamieścić przebiegi sygnału wyjściowego procesu i wybranych modeli oraz wykresy korelacji tych sygnałów (dla zbioru weryfikującego).

Uwaga:

- a) Umieścić sprawozdanie w pliku pdf oraz <u>spakowane</u> wszystkie pliki źródłowe (MATLAB) w systemie Studia (moduł Sprawozdania) do dnia 27.1.2025, godz. 23.59. Nie przysyłać innych plików, np. graficznych, doc, tex.
- b) Maksymalna liczba punktów wynosi 10 (+3 punkty dodatkowe). Za każdy rozpoczęty dzień spóźnienia odejmowany jest 1 punkt.
- c) Projekt będzie przyjmowany do dnia 29.1.2024, godz. 23.59.